

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem
Divi Thomae. Tomi Qvinque**

Mysteria Vitæ Christi, Et Utrivsqve Adventvs Eivs Accurata Disputatione Ita
complectens, vt & Scholasticæ doctrinæ studiosis, & Diuini verbi
Concionatoribus vsui esse poßit

Suárez, Francisco

Moguntiaë, M.DC.XVI.

7 V. Christus debuerit in Bethleem nasci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94022)

Ad tertium dicendum, quod Luc. 2. dicitur, quod B. A
Virgo ipsum puerum quem pepererat, pannis inuoluit, & po-
suit in praesepe. Et ex hoc ostenditur narratio illius libri (qui
est apocryphus) esse falsa. Vnde Hieronymus dicit contra Hel-
uid. Nulla ibi obsterix, nulla muliercularum sedulitas in-
tercessit, & mater, & obsterix fuit, pannis (inquit) inuoluit
Infantem, & posuit in praesepe. Quae sententia apocryphoni
deliramenta conuincit.

ARTICVLVS VII.

Virum Christus debuerit in Bethlehem nasci.

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod Chri-
stus non debuerit in Bethlehem nasci. Dicitur e-
nim Isaie 1. De Sion exibit lex, & Verbum Do-
mini de Ierusalem: sed Christus est verè Verbum
Dei: ergo de Ierusalem debuit prodire in mundum.

2. Præterea, Matth. 2. dicitur scriptum esse de Christo
quod Nazarenus vocabitur, quod sumitur ex eo, quod scri-
bitur Isa. 11. Flos de radice eius ascendet: Nazareth enim, flos
interpretatur. Sed maxime aliquis denominatur à loco sua
natiuitatis: ergo videtur quod in Nazareth nasci debuerit,
vbi etiam fuit conceptus, & nutritus.

3. Præterea, Ad hoc Dominus natus est in mundo, vt
veritatis fidem annunciarer: secundum illud Ioan. 18. In hoc
natus sum, & ad hoc veni in mundum, vt testimonium per-
hibeam veritati. Sed hoc facilius fieri potuisset in ciuitate Ro-
mana, quæ tunc dominatum orbis habebat. Vnde & Paulus
Romanis scribens dicit, Rom. 1. Fides vestra annunciat in
vniuerso mundo. Ergo videtur, quod non debuerit in Bethle-
hem nasci.

Sed contra est, quod dicitur Michæ 5. Et tu Bethlehem
Ephrata, paruulus es in millibus Iuda: ex te mihi egredietur,
qui sit dominator in Israel.

Respondeo dicendum, quod Christus in Bethlehem nasci
voluit duplici ratione. Primo quidem, quia factus est ex semi-
ne Dauid secundum carnem, vt dicitur Roman. 1. Cui etiam
facta fuerat repositio specialis de Christo, secundum illud
2. Reg. 23. Dixit vir, cui constitutum est de Christo Dei La-
cob. Et ideo in Bethlehem, de qua natus fuit Dauid, nasci
voluit, vt ex ipso loco natiuitatis promissio ei facta im-
pleta ostenderetur. Et hoc designat Euangelista dicens, Eo
quod esset de domo, & familia Dauid. Secundo, quia (vt
Gregor. dicit in homil.) Bethlehem domus panis interpreta-
tur: ipse autem Christus est, qui ait, Ego sum panis viuus,
qui de celo descendi.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut Dauid in Beth-
lehem natus est, ita etiam Ierusalem elegit, vt in ea sedem
Regni constitueret, & templum Dei ibi edificaret, & sic Ie-
rusalem elegit, vt esset ciuitas regalis, & sacerdotalis. Sa-
cerdotium autem Christi, & eius regnum præcipue consum-
maturum est in eius passione, & ideo conuenienter Bethlehem
elegit natiuitati, Ierusalem verò passioni. Similiter etiam
per hoc hominum gloriam confutauit, qui gloriantur de hoc,
quod ex ciuitatibus nobilibus originem ducunt, in quibus et-
iam præcipue volunt honorari. Christus autem è conuerso in
ciuitate ignobili nasci voluit, & in Ciuitate nobili pati op-
probrium.

Ad secundum dicendum, quod Christus florere voluit
secundum virtuosam conuersationem, non secundum car-
nis originem: & ideo in Nazareth voluit educari, & nu-
triri, & in Ierusalem quasi pergere nasci. Quia (vt Grego-
rius dicit) per humanitatem, quam assumpserat, quasi in
aleno nascebatur, non secundum potestatem, sed secun-
dum naturam. Et etiam (vt Beda dicit) in diuerso loco
nasci illum egebat, vt nobis multas mansiones in domo Patris sui præ-
paret.

Ad tertium dicendum, quod si ut dicitur in quodam ser-
mone Ephesini Concilij, si maximam Romam elegisset ciuita-
tem, propter potentiam ciuium mutationem orbis terrarum
putarent. Si filius fuisset Imperatoris, potestati vtilitatem a-
scriberent. Sed, vt diuinitas cognosceretur, orbem transfor-
masse terrarum, pauperulam elegit matrem & pauperiorem
patriam. Elegit autem Deus infirma mundi, vt confundat
fortia, sicut dicitur. 1. ad Corinth. 1. Et ideo vt suam po-
estatem magis ostenderet, in ipsa Roma, quæ caput mundi erat,
etiam caput Ecclesia sue statuit, in signum perfectæ victoriae:
vt exinde fides deriuaretur in vniuersum mundum, secun-
dum illud Isa. 26. Ciuitatem sublimem humiliabit, & con-
culcabit eam pes pauperis (scilicet Christi) gressus egenorum,
id est Apostolorum Petri & Pauli.

Est ca. 5. se-
cundum
ordinem,
Beda ro. 9.

COMMENTARIVS.

IN hoc etiam articulo nihil explicandum occurrit
in D. Thomæ litera. Quæ verò pertinent ad testi-
monium Michæ 5. fufius disputatione sequenti
explicabuntur, vbi & examinanda sunt ea quæ Caietan-
us notat in solutione ad secundum. Quæ verò
scribit in solutione ad 3. de sede Romana, quod iure
diuino illius Episcopus sit vniuersalis Ecclesiæ Pa-
stor, ita vt ex præcepto Christi hæc duo coniuncta
esse necesse sit, ad hunc locum non spectant, & maio-
riac diligentiori examinatione indigent. Nam licet
constet de iure diuino esse, vt summus Pontifex sit
caput totius Ecclesiæ, & Petri successor in Episco-
patu orbis: non tamen ita constat esse de iure diui-
no, vt ille idem sit Episcopus vrbis. Sed de hoc aliàs.
Testimonium autem, quod D. Thomas affert ex
Conci. Ephesino, habetur in tom. 6. illius, appendice
5. ca. 2. in oratione Theoloci Ancyrorum Episcopi,
de Natiuitate Saluatoris.

ARTICVLVS VIII.

Virum Christus fuerit tempore congruo natus.

AD octauum sic proceditur. Videtur quod Chri-
stus non fuerit congruo tempore natus. Ad hoc
enim Christus venerat vt suos in libertatem
renocaret. Natus est autem tempore seruitutis,
quo scilicet totus orbis tempore Augusti descri-
bitur, quasi tributarius factus, vt habetur Luca 2. Ergo vide-
tur quod non congruo tempore Christus fuerit natus.

2. Præterea, Promissiones de Christo nascituro gentibus
non fuerant factæ, secundum illud Roman. 9. Quorum sunt
promissa. Sed Christus natus est tempore, quo Rex alienigena
dominabatur: sicut pater Matthæi. 2. Cum natus esset Iesus in
diebus Herodis Regis. Ergo videtur, quod non fuerit congruo
tempore natus.

3. Præterea, Tempus presentie Christi in mundo diei cō-
paratur, propter id, quod ipse est lux mundi: vnde ipse dicit
Ioan. 9. Me oportet operari opera eius, qui misit me, donec dies
est. Sed in æstate sunt dies longiores, quàm in hyeme: ergo cum
natus fuerit in profundo hyemis octauo Kalendas Ianuarij,
videtur, quod non fuerit conuenienti tempore natus.

Sed contra est quod dicitur Galat. 4. Cum venit pleni-
tudo temporis, misit Deus filium suum factum ex muliere, fa-
ctum sub lege.

Respondeo dicendum, quod hæc est differentia inter Chri-
stum, & alios homines, quod alij homines nascuntur sub-
iecti necessitati temporis: Christus autem tanquam Domi-
nus, & conditor omnium temporum elegit sibi tempus, in
quo nasceretur, sicut & matrem, & locum. Et quia quæ
a Deo

Homil. 8. in
Euang. non
procul a
principio.
Beda in ca.
1. super Lu-
cam, ca. 2.